

SOCIOLOGIJA

(s elementima "Osnove marksizma" i "Teorija i praksa socijalističkog samoupravljanja")

Nastava se izvodi sa 3 sata predavanja i 1 sat seminara u I i II semestru.

Pojam i funkcija društvenih nauka:

Određivanje i zadaci društvenih nauka. Sociologija i društvene nauke. Metode istraživanja. Povijesni razvitak društvene misli. Zašto marksizam. Marksizam (misao revolucije, metodologiska osnova znanstvenog rada, dio suvremene kulture). Kritička i stvaralačka dimenzija u marksizmu. Marxova shvaćanja o društvu i čovjeku (integralna cjelina filozofije, političke ekonomije i sociologije). Bit marksističke dijalektičke metode i materijalističkog shvaćanja povijesti. Odnos čovjeka i svijeta u Marxovoju misli i marksizmu. Priroda, ljudska praksa i povijest. Čovjekovo ovladavanje prirodom, znanstveno-tehnologiska revolucija, ekološka kriza. Otudjenje i razotudjenje. Čovjek kao biće koje stvara i razara.

Pojam društva:

Zajedničke osobine konkretnih društava u prošlosti i sadašnjosti. Pojam društva, društveni procesi, društveni odnosi, društvena pravila, zakonitost društvenog života. Dijalektička teorija društva, društvo i država. Rad. Proizvodnja, društvena podjela rada. Teorija proizvodnje. Način sporazumijevanja ljudi. Teorija društvenog razvitka (cilj - sloboda; sredstva - znanje, htijenje, tehnika; forma - država, samoupravljanje, asocijacija neposrednih proizvođača).

Razvoj društva:

Periodizacija društvenog života. Društveno-ekonomski formacije. Socijalna revolucija. Socijalizam - komunizam.

Društvene grupe:

Pojam društvene grupe. Vrste društvenih grupa. Organizacija grupe. Grupe prema mjestu stalnog boravka. Pravne grupe. Neorganizirane društvene grupe (klasne, profesionalne, etničke, kaste, slučajne). Društveni sloj. Međunarodne grupe. Odnos pojedinca, društvene grupe i društva.

Društveni odnosi:

Pojam društvenih odnosa. Vrste društvenih odnosa. Društveni odnosi prema vrsti aktivnosti. Povezanost društvenih odnosa.